

1	Наслов на наставниот предмет	Забоздравство во заедницата			
2	Код	ДЗЗ406			
3	Студиска програма	Интегрирани студии од I и II циклус по дентална медицина			
4	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Стоматолошки факултет-Скопје Катедра за детска и превентивна стоматологија			
5	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од I и II циклус			
6	Академска година / семестар	4-та година, VII семестар	7	Број на ЕКТС кредити	3
7	Наставник	Проф. д-р Мира Јанкуловска			
8	Предуслови за запишување на предметот	Отслушани сите задолжителни предмети од 5 и 6 семестар и положени сите задолжителни предмети од 3 и 4 семестар.			
9	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - пошироки познавања за јавноздравствените аспекти на оралните заболувања, оралните заболувања како социјален медицински проблем, карактеристики на социјални медицински заболувања, распространетост и организација на стоматолошката служба, - основни познавања за уредување на системот на здравствена заштита на Република Северна Македонија, - познавање на медицинската администрација, показателите на оралното здравје и оралните заболувања, јавно-здравствените аспекти на оралната епидемиологија, - познавања и вештини во промоцијата на оралното здравје, социјалните фактори и оралното здравје, вештини за планирање и организирање на стоматолошки превентивни програми, кампањи, активности во заедницата, технолошки решенија, закони. 				
10	Содржина на предметната програма:				
	Предавања				час
	Стоматологија (дефиниција, поделба). Теориски основи на современата стоматологија, цели, задачи, развој на специјалности. Основен поим и карактеристики на стоматолошката професија: научна основа, образование, континуирана стоматолошка едукација, морални кодекси, декларации и заклетви. Институции и кадри кои учествуваат во развојот на стоматологијата во Република Северна Македонија.				4 часа
	Уредување на системот на забоздравствената заштита во Република Македонија, Закон за здравствена заштита, Управување со системи-систем на забоздравствена заштита, Право на здравствена заштита, Начела на здравствената заштита, Здравствена дејност, Видови на здравствена заштита, Мрежа на здравствени установи, Здравствени установи, Здравствени работници и соработници. Вреднување на квалитетот на забоздравствената заштита, задачи, организација, стандарди, нормативи, протоколи.				4 часа
	Дефиниција на здравјето и оралното здравје, Оптимално орално здравје. Епидемиологија на оралните заболувања. Фактори на ризик и етиопатогенеза на оралните заболувања. Јавноздравствени аспекти на оралните заболувања, оралните заболувања како социјален медицински проблем, карактеристики на социјални медицински заболувања. Превентивна стоматолошка здравствена заштита и мерки на јавното здравство за зачувување и унапредување на оралното здравје: програми, кампањи, активности во заедницата, технолошки решенија, закони.				4 часа
	Превентивна стоматолошка здравствена заштита и мерки на јавното здравство за зачувување и унапредување на оралното здравје: програми, кампањи, активности во заедницата, технолошки решенија, закони.				2 часа
	Планирање и распространетост на стоматолошката служба, Оцена на здравствената состојба на населението, показатели на здравјето и заболувањата во заедницата, Медицинска администрација, Јавно-здравствени аспекти на оралната епидемиологија.				2 часа
	Забоздравствена заштита на лицата со посебни потреби, поим и дефинирање на нивните забоздравствени потреби, начин на оставарување на забоздравствената заштита во Република Македонија				4 часа

	Промоција на оралното здравје и забоздравствено воспитување, поим, дефиниција, цели и задачи, содржина на забоздравственото просветување по популациони групи. Шема на планирање на забоздравствено просветување, методи и средства на забоздравствено просветување, тешкотии во спроведувањето на забоздравственото просветување		4 часа	
	Вовед во јавното здравство, стоматолошкото јавно здравство (забоздравство), дефиниции, здравјето и заболувањата, историјата и развојот на јавното здравство и забоздравство, достигнувањата на јавното здравство и забоздравство, основните хигиенско-еколошки и социјално-медицински термини.		4 часа	
	Значење на односот меѓу пациентите и забоздравствениот кадар (стоматолошкиот тим), Закон за правата на пациентите.		2 часа	
	Вкупно		30	
	семинари		час	
	Дефинирање на индексот на здравје, детерминирање на индексот и процена на здравјето на одредени групи на население. Пресметка на индексот на орално здравје кај популацијата и проценка на оралното здравје на одредена група на население. Методи за тестирање на здравјето на населението и фактори на ризик за заболување. Изготвување на прашалник и демонстрација на неговата примена. Извори на податоци за проценка здравствена состојба. Демонстрација на епидемиолошки истражувања и заклучок на заразни заболувања, планирање на епидемиолошки мерки. Изготвување на препораки за исхрана за поединци и групи на население од гледна точка на општо и орално здравје. Изготвување на програми во јавното здравство за здравствена заштита на различни групи на население, (цели, учесници, партнери, финансирање и проценка). Изготвување на предлози за јавноздравствени програми за заштита на оралното здравје. Демонстрација на методи на здравствена заштита. Примена на алатки за здравствена едукација во стоматолошката пракса.		15	
11	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи (вежби) и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС			
12	Вкупен расположив фонд на време	90 часа		
13	Распределба на расположивото време	Предавања-30 часа, вежби-0,семинари 15, домашно учење и други форми на наставни активности- 45 часа		
14	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Семинари-15
15	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	45 часови
16	Начин на оценување	17.1.	Тест	40 бода
		17.2.	Активност и учество на предавања и вежби; Семинарска работа /проект (презентација : писмена и усна)	Редовност на теоретска настава: 1-3 бодови Активност на теоретска настава: 4-7 бодови
		17.3.	Завршен (усен) испит	50 бодови
17	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)
		од 60 до 67 бода		6 (шест) (E)
		Од 68 до 75 бода		7 (седум) (D)
		од 76 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 93 бода		9 (девет) (B)
		од 94 до 100 бода		10 (десет) (A)

18	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За да добие потпис студентот е потребно да ги исполни обврските за време на теоретската настава и семинарите.				
19	Јазик на кој се изведува	Македонски јазик				
20	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот				
21	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Иљовска С., Јанкуловска М. и сор.	Учебник “Забоздравство во заедницата”	Стоматолошки факултет, Скопје	2007
		2.	Јанкуловска М., Павлевска м, Коколански В. и сор.	Учебник “Забоздравство во заедницата”	Стоматолошки факултет, Скопје	Во припрема
		3.	Блаже Николовски, Ѓорѓи Шуманов	Епидемиологија и јавно здравство	НИП Студентски збор, Скопје	2009
		4.	Донев Д, Спасовски М, Тозија Ф, Ќосевска Е и сор.	Социјална медицина	Медицински факултет-Скопје	2012
		5.	U.S. Department of Health and Human Services	A Call to Action to Create a 21st Century Public Health Infrastructure	Public Health 3.0	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред . бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ивановски К., Пандилова М.	Орално здравје	Стоматолошки факултет во Скопје	2008
		2.	Блаже Николовски, Ѓорѓи Шуманов	Епидемиологија и јавно здравство	НИП Студентски збор, Скопје	2009